

DENET DUYURU

Duyuru Tarihi : 06.09.2011
Duyuru No : 2011/077
Yayımlandığı Yer : YAKLAŞIM DERGİSİ - EYLÜL 2011 - SAYI : 225

Mehmet MAÇ
Yeminli Mali Müşavir

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

2 YILLIK ŞÜRELERİN HESABI AÇISINDAN İŞTİRAK HİSSELERİNİN ELDE EDİLME TARİHİNİN TESPİTİNE İLİŞKİN MEVZUAT VE İDARİ GÖRÜŞLER

1. KONU :

Bilindiği üzere,

- gerçek kişilerce ivazlı olarak elde edilmiş iştirak hisselerinin satış hasılatından, revize edilmiş maliyetin indirilmesi suretiyle oluşan fark, prensip olarak gelir vergisine tabi kazançtır. Ancak anonim şirketlerin şahsi mamelekte **iki yıldan fazla süre ile elde tutulan hisse senetleri** gelir vergisi doğmaksızın satılabilir. (GVK'nun Mük. 80 inci ve 81 inci maddeleri)
- Keza, kurumlar tarafından yapılan iştirak hissesi satışlarında, bu hissenin, hisse senedi ile belgelendiğine bakılmaksızın satılan iştirak hissesinin **en az iki tam yıl süreyle aktifte kalmış olması şartıyla** ve yasada belirtilen diğer gereklerin de yerine getirilmesi halinde, bu satıştan doğan kazancın $\frac{3}{4}$ 'ü kurumlar vergisinden istisna edilmektedir. (KVK'nun 5/1-e maddesi)

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2009 yılında 5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 110 ülkede bulunan 1.138 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 46.000 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlarla ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Denet'in müşterilerine özel bir hizmetidir. İzinsiz çoğaltılamaz, iktibas edilemez.

- Kurumların aktifinde en az iki tam yıl süre ile kalmış olan iştirak hisselerinin satışı KDV'den müstesnadır. (KDV Kanunu'nun 17/4-r maddesi) Satılan iştirak hissesi hisse senedine (veya geçici ilmuhabere) bağlanmış ise iki yıllık aktifte kalma süresi aranmaksızın KDV istisnası uygulanır. (KDV Kanunu'nun 17/4-g maddesi)

Görüldüğü gibi, bu vergisel imkanlardan yararlanabilmek için satışa konu hisse senedinin veya iştirak hissesinin İKİ YIL ELDE TUTULMUŞ OLMASI gerekmektedir.

Bu iki yıllık sürenin hesaplanabilmesi için hem satış tarihinin hem de SATIŞA KONU HİSSENİN EDİNİM TARİHİNİN BİLİNMESİ GEREKMEKTEDİR.

Aşağıdaki bölümlerde iştirak hisselerinin hangi tarihte edinilmiş oldukları veya hangi tarihte edinilmiş olduklarının varsayıldığı konularındaki mevzuat ve idari görüşler özetlenmiştir.

2. NORMAL OLARAK İŞTİRAK HİSSELERİNİN EDİNİM TARİHİ :

Satın alma yoluyla edinilen iştirak hisseleri açısından elde etme tarihi bu hisselerin devralındığı tarihtir.¹

Yeni şirket kuruluşu yahut mevcut şirkete sonradan nakden veya ayni sermaye konulması suretiyle elde edilen hisselerin edinim tarihi, kuruluş veya sermaye artırım işleminin tescil tarihidir.

Dolayısıyla satın alma veya sermayeye iştirak suretiyle elde edilen hisselerin edinim tarihlerinin tespiti açısından sorun yoktur.

Ancak aşağıdaki bölümlerde görüleceği üzere, bazı iştirak hissesi edinimlerinde elde etme tarihi olarak hissenin oluşumundan önceki bir tarih varsayımsal olarak edinim tarihi kabul edilmektedir.

3. EDİNİM TARİHİNİN TESPİTİ AÇISINDAN ÖZELLİK GÖSTEREN İŞTİRAK HİSSELERİ :

3.1. İç Kaynaktan Sermayeye İlave Suretiyle Oluşan Yeni Hisselerin Edinim Tarihi :

Bu konuda öteden beri benimsenen anlayış ve uygulama, sermaye veya kar yedeklerinin sermayeye ilavesi sonucu oluşan ve bedelsiz olarak ele geçen bu hisselerin, söz konusu bedelsiz hisse edinimine dayanak teşkil eden hisselerin edinim tarihinde elde edilmiş sayılması yönündedir.

Bu husus 232 no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde (R.G. 23.03.2000 - 23998) şöyle ifade edilmiştir :

¹ Anonim şirket hisselerinin devrine ilişkin hukuki prosedür ve devrin gerçekleştiği tarih konusunda, Lebib Yalkın Dergisi'nin Temmuz 2010 sayısında yayınlanan "Anonim Şirketlerde Hisse Devrinin Geçerli Olması İçin Gerekli Hukuki Şartlar ve İşlemler" başlıklı yazımıza bakınız.

“Hisse senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançların vergilendirilmesinde, sermaye ve kar yedeklerinin sermayeye eklenmesi dolayısıyla sahip olunan hisse senetlerinin iktisap tarihi olarak, daha önceden sahip olunan hisse senetlerinin iktisap tarihi esas alınacaktır.

Örnek: Bay (A) 3.2.1999 tarihinde (B) A.Ş.'nin hisse senetlerinden 1.000 adet satın almıştır. (B) A.Ş. 9.3.1999 tarihinde tamamı sermaye yedeklerinden karşılanmak üzere sermayesini % 50 oranında artırmıştır. Bu işlem sonucunda Bay (A) 500 adet hisse senedi almıştır. Söz konusu 500 adet hisse senedinin iktisap tarihi olarak 3.2.1999 tarihi esas alınacaktır.”

Görüldüğü gibi, iç kaynaktan sermayeye ilave suretiyle oluşan bedelsiz hisseler, Ticaret Hukuku açısından sermaye artışının tescili tarihinde oluşmakla beraber, söz konusu iki yıllık elde tutma süresinin tespiti açısından (vergisel açıdan) bu yeni hisselerin, bedelsiz edinime dayanak teşkil eden hissenin edinim tarihinde edinildiği varsayılmaktadır. Aynı esas kurumlar açısından da geçerlidir. (1 Nolu KV Genel Tebliğinin 5.6.2.3.1.1.nolu bölümü)

3.2. Rüçhan Hakkı Kullanılarak Nominal Bedel Ödenmek Suretiyle Edinilen İştirak Hisselerinin Edinim Tarihi :

Yine 232 no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde ;

“Şirketler tarafından sermaye artırımına gidildiği durumlarda, ortaklar rüçhan haklarını kullanmak suretiyle artırılan sermayeyi temsil eden hisse senetlerini almaktadırlar. Hisse senedi sahipleri tarafından rüçhan hakkı kullanılmak suretiyle itibari değerleri ödenerek sahip olunan hisse senetleri yönünden de iktisap tarihi olarak sahip olunan eski hisse senetlerinin iktisap tarihi esas alınacaktır.”

denilmektedir.

Görüldüğü gibi, şirketlere yeni sermaye konulmasında mevcut ortakların rüçhan haklarını kullanmak suretiyle, artırılan sermayeyi temsil eden yeni hisseler nominal bedel ödeyerek sahip olmaları durumunda da, iç kaynaktan yapılan sermaye artırımlarında olduğu gibi yeni oluşan hisselerin edinim tarihi olarak, sermaye artışının tescil tarihi değil, rüçhan hakkına dayanak teşkil eden hisselerin edinim tarihine itibar edilmektedir. Bu husus 1 nolu KV Tebliğinin 5.6.2.3.1.1. nolu bölümünde kurumlar açısından da teyid edilmiştir.

232 no.lu Tebliğ'de ;

“Ortakların rüçhan haklarını sınırlamak suretiyle sermaye artırımını temsil eden hisse senetlerinin satılması durumunda ise yeni bir alım işleminin gerçekleştiği kabul edilecektir.”

Buradan bizim çıkardığımız anlam, sermaye artışı yapacak olan şirket genel kurulunun, bu artışta mevcut ortakların rüçhan haklarını sınırlayarak yeni ortak

veya ortaklara sermaye taahhüdünde bulunma imkanı vermesi halidir. Bu işlem uygulamada “*yeni ortak alma*” şeklinde isimlendirilmektedir. Yeni ortak sadece nominal bedel ödeyerek şirket sermayesini artırıp şirkete ortak olabileceği gibi, şirkete, edindiği iştirak hisselerinin nominal bedelinden daha fazla bedel ödemesinde de bulunabilir. Nominal tutarı aşan bu ödeme, sermaye artıran şirkette emisyon primi olarak kaydedilir. Emisyon primli veya emisyon primsiz olarak yeni ortak tarafından edinilen hisselerin iktisabı eski hisselerle dayanmadığı için artan sermayenin tescil edildiği tarihte elde edilmiş olmaktadır.

Tebliğde bahsi geçmemekle beraber bir ortağın rüçhan hakkını satması ve bu hakkı satın alan kişinin sermaye artırımına katılarak (ve şirkete nominal bedel kadar ödemede bulunarak) hisse edinmesi durumunda da bu hisseler daha önce var olan hisselerle istinat etmediği için, artan sermayenin tescil tarihinde edinilmiş hisselerdir.

Bu esaslar da yine 1 nolu KV Genel Tebliğinin 5.6.2.3.1.1. nolu bölümünde kurumlar açısından kabul edilmiştir.

1 no.lu KV Genel Tebliği’nin 5.6.2.3.1.1 no.lu bölümündeki ikinci paragrafta şöyle denilmektedir :

“Bunun dışında, rüçhan hakkı dolayısıyla itibari değerinden farklı bir değerle hisse senedi iktisap edilmesi durumunda bu hisse senetlerinin iktisap tarihi olarak, eski hisse senetleriyle ilişkilendirilmeksizin, fiilen kurumun aktifine girdikleri tarih esas alınacaktır.”

Bu ifadeye anlam vermekte zorlanıyoruz. Çünkü “*rüçhan hakkı dolayısıyla*” yeni hisse edinimi varsa bu edinim zaten nominal bedel üzerinden olur. Kaldı ki bir edinim eski iştirak hisselerinin mevcudiyetine dayalı olarak meydana gelmişse, bu edinim primli sermaye konulması suretiyle de olsa, eski iştirak hisselerinin edinildiği tarihte edinilmiş sayılmalıdır.

3.3. Şirket Birleşmeleri (Devir), Tam veya Kısmi Bölünme Nedeniyle Elde Edilen Bedelsiz Hisselerin Edinim Tarihi :

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’na ilişkin 1 no.lu Tebliğ’de şu hükme yer verilmiştir :

“5.6.2.3.1.2. Devir ve bölünme hallerinde iktisap tarihi

Kurumlar Vergisi Kanununun 19 ve 20 nci maddeleri kapsamında gerçekleştirilen devir, tam ve kısmi bölünme hallerinde, devir veya bölünme suretiyle devralınan taşınmazlar, iştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri ile rüçhan haklarının iktisap tarihi olarak, devir alınan veya bölünen kurumdaki iktisap tarihi esas alınacaktır.”

Görüldüğü gibi bir şirketin,

- başka bir şirketi komple devralması,

- başka bir şirketin tam bölünmesi sonucunda tam bölünen şirketin bir kısım bilanço kalemleri devralması,
- başka bir şirketin kısmi bölünmesi sonucunda kısmi bölünmeye konu bilanço kalemlerini devralması

yoluyla edindiği taşınmazların, iştirak hisselerinin, kurucu senetlerinin, intifa senetlerinin ve rüçhan haklarının iktisap edildiği tarih olarak devralınan veya bölünen kurumun bu mal ve hakları iktisap ettiği tarih dikkate alınmaktadır.

Örnek vermek gerekirse, bölünen veya devralınan şirketin 20.10.2004 tarihinde satın aldığı bir iştirak hissesi 18.08.2011 tarihinde tescil edilen devir veya bölünme yoluyla başka bir şirket tarafından edinildiğinde, bu edinimin tarihi devir veya bölünmenin tescil tarihi değil, devralınan veya bölünen şirketin bu iştirak hissesini edindiği tarih olan 20.10.2004 tarihi olarak kabul edilecektir. Bu kabulün sonucu olarak devir veya bölünme yoluyla yeni edinilen söz konusu iştirak hisseleri iki yıllık aktifte kalma süresini çoktan doldurmuş hisseler konumunda olduğundan, devir veya bölünmeden itibaren iki yıl beklenmesine gerek olmaksızın kurumlar vergisi istisnası kapsamında satılabilecektir. Bizim anlayışımıza göre, söz konusu varsayımsal edinim tarihi KDV istisnası (KDV Kanunu Md.17/4-r) uygulaması açısından da geçerlidir.

Nevi değişikliği devir hükmünde olduğundan (KVK Md. 19/2), yeni neve dönen şirket aktifindeki, nevi değişikliği öncesinde iktisap edilmiş iştirak hisselerinin bu eski edinim tarihleri dikkate alınmaktadır.

3.4. Nev'i Değişikliği Durumunda Yeni Nev'e Dönen Şirketin Hisselerinin Edinim Tarihi :

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 19/2 nci maddesinde kurumların, bu madde kapsamındaki şartlar dahilinde yaptıkları **nev'i değişikliklerinin devir hükmünde olduğu** belirtilmiştir.

Dolayısıyla nev'i değişikliğinde de devirde olduğu gibi yeni nev'e dönen şirkete ait hisselerin edinim tarihi olarak, nev'i değişikliğinin tescil tarihi değil, nev'i değiştirilen şirkete ait hisselerin bu şirket ortakları tarafından edinim tarihleri esas alınacaktır.

Bu husus bir muktezada açıkça teyid edilmiştir. ²

Söz konusu muktezada ;

"....Kurumlar Vergisi Kanunu açısından şirketlerde nev'i değişikliği devir hükmünde olup, limited şirketinizin Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 19. ve 20. maddeleri kapsamında anonim şirkete dönüşmesi halinde, limited şirket ortağı olan iki ortağa verilen anonim şirkete ait hisse senetlerinin ilk iktisap tarihi

² İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 20.03.2008 tarih ve B.07.1.GİB.4.34.16.01/GVK-Mük.80/14082-4988 sayılı muktezası. Bu muktezanın tam metni İstanbul YMM Odası'nın yayın organı olan Platform'un 15.4.2008 tarihli sayısında yer almaktadır.

olarak söz konusu iki ortağın nev'i değiştiren limited şirketin sermayesine iştirak ettikleri tarihin (11/04/2003) dikkate alınması gerekmektedir.

Öte yandan Gelir Vergisi Kanunu'nun Mük. 80. maddesi gereğince söz konusu hisse senetlerinin elden çıkarılması halinde **değer artış kazancı oluşmayacaktır."**

denilmektedir. (Aynı görüşle verilmiş başka muktezalar da vardır) ^{3, 4, 5}

Görüldüğü gibi, bir limited şirket anonim şirkete döndürüldükten sonra bu anonim şirketin geçici ilmuhaber çıkarması veya hisse senetlerinin oluşturulması halinde, bu ilmuhaber veya hisse senetleri satılırsa, söz konusu ilmuhaber ve senetlerin edinim tarihi olarak, limited şirket hissesinin edinim tarihi dikkate alınmaktadır. Buna göre edinim tarihinden itibaren iki yıl geçmişse, nev'i değişikliğinden itibaren iki yıl daha beklemeye gerek kalmaksızın gelir vergisine tabi değer artış kazancı oluşmadan bu ilmuhaber veya hisse senetleri satılabilmektedir. ⁶

Aynı anlayış kurumlarca sahip olunan iştirak hisselerinin ilgili bulunduğu şirketin nev'i değiştiğinde de geçerlidir. Mesela bir anonim şirketin iştirak ettiği limited şirket anonim şirkete dönüşürse bu suretle ele geçen anonim şirket hisseleri, limited şirkete iştirak edildiği tarihte edinilmiş sayılır ve iki yıllık sürenin dolup dolmadığı bu tarihe göre belirlenir.

3.5. Yeni Düzenlenen Geçici İlmuhaberler Veya Hisse Senetleri Açısından Durum:

Bilindiği üzere GVK'nın mükerrer 80 inci maddesine göre anonim şirketlerin *"iki yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetleri"* satıldığında bu satıştan doğan kazanç gelir vergisine tabi değildir.

Geçici ilmuhaberler, vergisel açıdan hisse senedinin yerini tutabilen belgelerdir. ⁷

Birçok anonim şirkette, şirket hisselerinin geçici ilmuhabere bağlanmadığı veya hisse senedi çıkarılmadığı görülmektedir. İki yıldan daha önce edinilmiş fakat geçici ilmuhaber veya hisse senedi bulunmayan anonim şirket paylarının satışı gündeme geldiğinde satıştan önce ilmuhaber düzenlenmesi veya hisse senedi çıkarılması durumunda, bu ilmuhaber veya hisse senedinin edinim tarihi olarak ilmuhaber veya hisse senedinin düzenlenme tarihinin mi yoksa bu menkul kıymetlere ait hissenin edinim tarihinin mi dikkate alınacağı sorusu aklı gelmektedir.

³ Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 14.07.2008 tarih ve B.07.1.GİB.4.16.01.GV.08.55/2916 sayılı muktezası

⁴ Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 17.03.2011 tarih ve B.07.1.GİB.4.06.01.-2010-GVK-Mük.80-16-140 sayılı muktezası

⁵ İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 20.07.2011 tarih ve B.07.1.GİB.4.34.16.01.-GVK.Mük.80-/027 sayılı muktezası

⁶ Sayın YMM Sakıp ŞEKER'in Yaklaşım Dergisinin Şubat 2010 sayısındaki "Limited Şirket Hisselerinin Anonim Şirkete Dönüştürüldükten Sonra Devrinde Vergilendirme" Başlıklı Yazısında bu husus geniş olarak açıklanmıştır.

⁷ Sayın Prof. Dr. Şükrü KIZILOĞLU'nun Yaklaşım Dergisi'nin Mart 2011 sayısında yayınlanan "Şirketlerin İştirak Hissesi Satış ya da Devrinde Geçici İlmuhaberin Hisse Senedi Olarak Kabul Edileceği" başlıklı yazısı.

Bizim anlayışımıza göre söz konusu yeni düzenlenmiş ilmuhaber veya hisse senedinin edinim tarihi olarak bunların düzenlenme tarihi değil, yukarıda açıklanan esaslara göre belirlenen hisse edinim tarihlerinin dikkate alınması gerekir. Nitekim yukarıdaki bölümde belirtildiği gibi, limited şirketten anonim şirkete dönen bir şirkete ait iştirak hisselerinin geçici ilmuhabere bağlanmasında veya hisse senedi çıkarılmasında, bu hisselerin edinim tarihi olarak, ilmuhaberlerin veya hisse senetlerinin düzenleniş tarihine değil, limited şirket hisselerinin edinim tarihine itibar edilmektedir.

Bu görüşümüze uyan veya uymayan bir idari görüşe ve yarı kararına rastlanmamıştır.

Zaten aslolan hissedar olunma tarihidir. SÜRE AÇISINDAN GÖZETİLEN HUSUS HİSSEYE İLK OLARAK NE ZAMAN SAHİP OLUNDUĞUDUR. Zira iki yıllık sürenin konulma nedeni hisse sahipliğinin yatırım amaçlı mı yoksa spekülasyon amaçlı mı olduğunu belirlemektir. Hissedar olunma tarihi iki yıldan daha geride ise bu hissedarlığın ilmuhaberinin düzenleniş tarihinin veya hisse senedinin çıkarılış tarihinin önemi olmamalıdır.

Esasen GVK'nun Mükerrer 80 inci maddesinde, anonim şirket hissesi satışında vergisizlik için, iki yıl elde kalmış olma yanında, hisse senedi çıkarılmış olma (veya hisse senedi yerine geçebilen ilmuhaber düzenlenmiş olma) şartının aranıyor olması anlamsızdır.

3.6. İlmühaberlerin Hisse Senetleri ile Değiştirilmesi Suretiyle Elde Edilen Hisse Senetlerinin Edinim Tarihi :

Bu konu 232 no.lu GVK Genel Tebliği'nin 5 no.lu bölümünde şöyle açıklanmıştır :

“5- Geçici İlmühaberler

Bilindiği üzere geçici ilmuhaberler anonim şirketler tarafından hisse senetlerinin yerini tutmak amacıyla çıkartılan menkul kıymetlerdir. Sahiplerine genel kurul toplantılarına katılmak, oy kullanmak, kar payı almak gibi pay sahipliği haklarını kazandıran ilmuhaberler, ilgili anonim şirketçe hisse senetleri düzenlenip ortaklara teslim edildiği anda geçerliliğini kaybetmektedir.

Dolayısıyla ilmuhaberlerin elden çıkarılmasından doğan kazançların vergilendirilmesinde, Gelir Vergisi Kanununun hisse senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançların vergilendirilmesine ilişkin hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

.....
.....

Ayrıca, ilmuhaberlerin hisse senetleri ile değiştirilmesi dolayısıyla alınan hisse senetlerinin iktisap tarihi olarak ilmuhaberlerin elde edildiği tarih dikkate alınacaktır.”

Görüldüğü gibi ve doğal olarak, hisse senedi düzenlemek suretiyle mevcut ilmuhaberlerin iptali işleminde de yeni düzenlenen hisse senetleri bu ilmuhaberlerin elde edildiği tarihte edinilmiş sayılmaktadır. Ilmuhaberlerin edinim tarihi olarak ise ilmuhaberlerin düzenlendiği tarihe değil bu ilmuhabere ilişkin hissenin edinim tarihi dikkate alınmalıdır.

4. KISMİ SATIŞ HALİNDE SATILAN İŞTİRAK HİSSESİNİN HANGİ TARİHTE ELDE EDİLMİŞ HİSSE OLDUĞUNUN TESPİTİ :

Şayet aynı şirkete ait iştirak hisseleri farklı tarihlerde edinilmişse ve bu hisselerin bir kısmı satılıyorsa satışın hangi tarihte edinilen hissenin satışı olduğunun tespitinde bir prensip belirlenmesi gerekmektedir.

Kurumlar açısından 1 no.lu KVK Genel Tebliği'nin ilgili bölümünde bu prensip şöyle belirlenmiştir :

“5.6.2.3.1.4. Aynı kuruma ait iştirak hisselerinin iktisabında 2 yıllık sürenin tespiti :

Kurumlar vergisi mükelleflerinin, aynı kuruma ait değişik tarihler itibarıyla iktisap ettikleri iştirak hisselerinin bir kısmını satmaları durumunda, söz konusu iştirak hisselerinin iki tam yıl aktifte yer alma şartını sağlayıp sağlamadığının tespitinde ilk giren ilk çıkar (FIFO) yönteminin kullanılması gerekmektedir.”

Görüldüğü gibi, kurumlarca yapılan kısmi iştirak hissesi satışında bu satışın öncelikli olarak en eski tarihte alınmış hissenin satıldığı prensibi ile, satışa konu hissenin hangi tarihte edinildiği belirlenmektedir.

Buna mukabil 232 no.lu GVK Tebliği'nin ilgili bölümünde şöyle denilmektedir :

“2.2- Aynı Hisse Senedinden Yıl İçinde Birden Fazla Alım Yapılması Halinde Satılan Hisse Senedinin İktisap Tarihinin Belirlenmesi :

Belirli bir şirketin hisse senedinden değişik tarihlerde alımlar yapıldıktan sonra, alınan hisse senetlerinin bir kısmının elden çıkarılması halinde mükellefler elden çıkarılan hisse senetlerinin hangi işlem ile alındığı konusunda serbestçe karar verebilecektir.”

Her ne kadar kurumlar açısından öngörülen FIFO metodu mükellef lehine sonuç veren bir metot ise de, her iki Kanun açısından mükellefin serbest iradesinin geçerli olduğunun belirtilmesi daha uygun olurdu.

5. SONUÇ:

Gerek gelir, gerekse kurumlar vergisi açısından, iştirak hissesi satışından sağlanan kazançların vergilendirilmesinde, hissenin edinilme tarihinin mevzuata uygun olarak tesbiti önemlidir.

Yukarıdaki bölümlerde, bu tarihin nasıl tesbit edileceğine ilişkin görüşlerimiz, mevzuat ve idari yorumlar özetlenmiştir.

Konumuzun dışında olmakla beraber, her türlü iştirak hissesi satışının, iki yıl elde tutulmuş olsun veya olmasın, geçici ilmuhabere bağlanmış veya hisse senedi çıkarılmış olsun veya olmasın hiçbir vergiye tabi tutulmaması gerektiği görüşünde olduğumuzu burada tekrarlamakta yarar görüyoruz.